Memorandwm Esboniadol i Reoliadau Tenantiaethau Busnes (Estyn Gwarchodaeth rhag Fforffediad etc.) (Cymru) (Coronafeirws) (Rhif 2) 2020

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Grŵp yr Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r isddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Tenantiaethau Busnes (Estyn Gwarchodaeth rhag Fforffediad etc.) (Cymru) (Coronafeirws) (Rhif 2) 2020. Rwyf wedi fy modloni bod y manteision yn cyfiawnhau'r costau tebygol.

Lee Waters AS
Dirprwy Weinidog yr Economi a Thrafnidiaeth
9 Medi 2020

RHAN 1

1. **Disgrifiad**

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth i ymestyn hyd y moratoriwm a ddarperir gan adran 82 o Ddeddf y Coronafeirws (2020) ("y Ddeddf"), lle na chaniateir gorfodi, drwy weithred neu fel arall, hawl i ailfynediad neu fforffediad, dan denantiaeth busnes berthnasol, am beidio â thalu rhent.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol

Tra mae'r Rheoliadau'n ymwneud â'r hawl i fwynhau eiddo'n heddychlon a'r hawl dreialon teg o dan Erthygl 1, Protocol 1 ac Erthygl 6 o dan y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol, mae'r Llywodraeth o'r farn bod y Rheoliadau'n gymesur, yn angenrheidiol ac er budd y cyhoedd oherwydd yr amgylchiadau eithriadol sy'n deillio o COVID-19.

Mae Erthygl 1, Protocol 1 yn hawl amodol, sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru ymyrryd ag arfer yr hawl honno pan fo hynny'n angenrheidiol er budd y cyhoedd yn gyffredinol ac yn gymesur. Er ei bod yn bosibl bod cyfyngiadau cyfreithiol o hawliau i gael mynediad I Lys o dan Erthygl 6 yn cael ei ganiatáu ble nad yw'n cael effaith ar sail yr hawl, bod nod gyfreithiol a'i fod yn gymesur i'r nod sy'n cael ei gyrraedd.

Mae'r cyfyngiadau a osodir gan adran 82 o'r Ddeddf yn rhai dros dro ac yn cydbwyso'r angen i gynnal ymateb priodol i'r bygythiad a berir gan y COVID 19 yn erbyn hawliau unigolion a busnesau. Mae ymestyn y cyfyngiadau am 3 mis arall drwy'r Rheoliadau hyn yn angenrheidiol er mwyn diogelu'r budd cyhoeddus ehangach a achosir gan broblemau hylifedd oherwydd y sefyllfa bresennol a achosir gan COVID-19. Mae'r cyfyngiadau yn gymesur gan eu bod yn caniatáu y bydd rhent yn parhau'n daladwy yn ystod y cyfnod hwn, a bydd landlord yn dal i allu cymryd camau mewn ymateb i beidio â thalu ar ddiwedd y cyfnod perthnasol, ar yr amod nad yw'r landlord a'r tenant wedi ymrwymo i gytundeb gohirio rhent neu gytundeb tebyg arall sy'n atal y landlord rhag cymryd camau o'r fath.

3. Cefndir deddfwriaethol

Mae adran 82 o'r Ddeddf yn gwneud darpariaeth na chaniateir gorfodi, drwy achos neu fel arall, hawl i ailfynediad neu fforffediad, o dan denantiaeth fusnes berthnasol, am beidio â thalu rhent, yn ystod y "cyfnod perthnasol". Mae adran 82(12) o'r Ddeddf yn diffinio bod y "cyfnod perthnasol" yn dechrau y diwrnod ar ôl y diwrnod y pasiwyd y Ddeddf (26ain Mawrth 2020), ac yn gorffen ar 30ain Mehefin 2020, neu ddyddiad diweddarach a bennir gan yr awdurdod cenedlaethol perthnasol mewn rheoliadau. Gellir arfer y pŵer i bennu dyddiad diweddarach ar fwy nag un achlysur er mwyn ymestyn y cyfnod ymhellach.

Gweinidogion Cymru yw'r "awdurdod cenedlaethol perthnasol" mewn perthynas â Chymru, a gallant felly wneud rheoliadau i ymestyn y "cyfnod perthnasol" i

warchodaeth y tu hwnt i 30ain Mehefin 2020, a thrwy hynny gadw’r warchodaeth a ddarperir gan adran 82 y Ddeddf i’r ddyddiad diweddarach a nodir yn y rheoliadau.

Mae’r Rheoliadau sydd mewn grym ar hyn o bryd, Rheoliadau Tenantiaethau Busnes (Estyn Gwarchodaeth rhag Fforffediad etc.) (Cymru) (Coronafeirws) 2020 (OS 2020/606 (W.140)) yn ymestyn y “cyfnod perthnasol” o’r 30 Mehefin 2020 i’r 30 Medi 2020.

4. Pwrpas a’r effaith a fwriedir ar y ddeddfwriaeth

Pwrpas y Rheoliadau yw i nodi bod y “cyfnod perthnasol”, fel a ddiffinir gan adran 82(12) y Ddedddf, yn dod i ben ar 31 Rhagfyr 2020 yng Nghymru.

Effaith y Rheoliadau yw ymestyn y “cyfnod perthnasol” pryd na fydd hawl ailfynediad a fforffediad, o dan y denantiaeth fusnes berthnasol, ar gyfer peidio talu rhent yn cael ei orfodi, drwy unrhyw gamau neu fel arall am 3 mis arall hyd at 31 Rhagfyr 2020.

RHAN 2 – ASESIAD EFFAITH RHEOLEIDDIOL

5. Opsiynau

Mae pedwar opsiwn wedi cael eu hystyried:

Opsiwn 1: Gwneud dim – Caniatáu i'r ddarpariaeth sy'n diogelu tenantiaid masnachol rhag cael eu troi allan oherwydd peidio â thalu rhent i ddod i ben ar 30ain Mehefin 2020.

Opsiwn 2: Gosod Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 3 mis arall hyd at 30ain Medi 2020.

Opsiwn 3: Gosod Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 4 mis arall hyd at 31ain Ionawr 2021

Opsiwn 4: Gosod Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 6 mis arall hyd at 31ain Mawrth 2021.

Costau a buddiannau

Mae goblygiadau ariannol posibl yn gysylltiedig â'r ddau opsiwn. Gydag opsiwn 2, 3 a 4 efallai y bydd pwysau cynyddol ar i Weinidogion Cymru ddarparu cymorth ariannol ychwanegol i landlordiaid masnachol yn ystod y cyfnod hwn i wrthweithio'r warchodaeth a ddarperir i denantiaid. Y bwriad wrth ymestyn y warchodaeth yw hwyluso ailddechrau'r economi drwy geisio sicrhau bod busnesau yn dal mewn sefyllfa i weithredu pan gaiff y cyfyngiadau presennol eu codi. Mae'r canlynol yn asesiad ansoddol o effaith debygol y naill opsiwn a'r llall. Ni fu modd cynhyrchu asesiad meintiol ar hyn o bryd.

Fodd bynnag, caiff yr asesiad ei atodi gan ddata o'r Arolwg o Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau (BICS) gwirfoddol bob pythefnos. Caiff ei gynnal gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol, sy'n casglu barn busnesau am effaith y coronafeirws (COVID-19) ar drosiant, prisiau'r gweithlu, cadernid masnach a busnes.

Mae'r atodiad yn cynnwys rhagor o wybodaeth am yr arolwg a dylid edrych ar y canfyddiadau yng nghyd-destun yr wybodaeth hon. Dyliad nodi er bod y data yn gymharol amserol, mae sefyllfa COVID-19 yn newid yn gyflym felly mae'n bosibl y bydd prif negeseuon yr arolwg yn newid yn gyflym iawn. Hefyd, nid yw'r arolwg yn edrych ymlaen felly nid yw cyflwr a'r effaith a gaiff ar fusnesau yn y dyfodol yn cael eu cynnwys. Mae'r arolwg yn wirfoddol ac efallai mai dim ond adlewyrchu nodweddion y rhai hynny a ymatebodd a fydd; mae'r canlyniadau yn arbrofol.

Opsiwn 1: Gwneud dim – Caniatáu i'r ddarpariaeth sy'n diogelu tenantiaid masnachol rhag achosion fforffedu oherwydd peidio â thalu rhent i ddod i ben ar 30ain Medi 2020.

Heb lunio Rheoliadau diwygio, daw'r warchodaeth i ben ac o ganlyniad mae mwy o risg y gallai tenantiaid masnachol gael eu troi allan o'u heiddo am beidio â thalu rhent. Gan mai prif nod y ddeddfwriaeth wreiddiol oedd diogelu tenantiaid masnachol a swyddi, byddai dileu'r warchodaeth bresennol yn golygu bod y tenantiaid

masnachol hynny - rhai ohonynt efallai wedi cael cymorth ariannol gan Lywodraethau Cymru a'r DU - mewn perygl eto wrth i'r economi wella.

Un o ganlyniadau'r opsiwn hwn yw y bydd landlordiaid masnachol yn rhydd i gymryd camau oherwydd peidio â thalu rhent. Bydd hyn yn arwain un ai at dalu rhywfaint o'r rhent neu'r holl rent sy'n ddyledus gan denantiaid masnachol, neu achosion fforffedu. Fodd bynnag, oherwydd ansicrwydd yr hinsawdd economaidd bresennol, byddai angen i landlordiaid ystyried yn ofalus a fyddent yn elwa'n ariannol gan na fyddai tenantiaid efallai yn gallu gwneud y taliadau angenrheidiol beth bynnag. Gallai fod yn anodd dod o hyd i denant arall, neu werthu'r eiddo, gan fod y galw am ofod masnachol mewn rhai sectorau (e.e. hamdden, adwerthu a lletygarwch) yn debygol o fod wedi lleihau, o leiaf yn y tymor byr.

Wrth ddewis i adael i'r darpariaethau ddod i ben, byddai busnesau yn gweld nifer o ddulliau o gefnogi'r Coronafeirws yn dod i ben yn gyflym; sef y cynllun Estyn Llaw drwy Fwyta Allan yn dod i ben a'r Cynllun Cadw Swyddi drwy Gyfnod y Coronafeirws. Penderfynwyd y byddai caniatáu i fylchau o'r fath yn y cymorth sydd ar gael greu mwy o ansicrwydd i economi Cymru.

Mae'r canlyniadau o Don 11 arolwg ONS BICS yn cwmpasu y cyfnod **27 Gorffennaf hyd at 9 Awst.** Mae'n dangos, o'r busnesau oedd heb roi'r gorau i fasnachu yn gyfan gwbl, roedd 84% o fusnesau yng Nghymru wedi gwneud cais ar gyfer y Cynllun Cadw Swyddi o ganlyniad i'r Coronafeirws, o gymharu gydag 83% o fusnesau yn yr Alban, 81% yng Ngogledd Iwerddon a 78% yn Lloegr.

O ysytried bod cynifer yn dibynnu ar y cynllun Cadw Swyddi yng Nghymru, gallai yr opsiwn 'gwneud dim' olygu bod busnesau yng Nghymru mewn risg ariannol Hefyd, o ystyried bod gwledydd eraill y DU yn ymestyn cynlluniau gwarchod, gallai busnesau yng Nghymru fod dan anfantais os na roddir estyniad. Fodd bynnag, byddai angen edrych ar hyn yng nghyd-destun risg ariannol i landlordiaid allai fod yn dioddef problemau llif arian os roddir estyniadau pellach.

Mae busnesau yng Nghymru hefyd wedi defnyddio ystod eang o gynlluniau'r llywodraeth yn ystod yr argyfwng. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Grantiau busnes wedi'u hariannu gan y DU a llywodraethau datganoledig;
- Benthyciadau achrededig neu gytundebau cyllidol wedi'u cefnogi gan y Llywodraeth; a
- Y Cynllun Cadw Swyddi o ganlyniad i'r Coronafeirws.

O'r busnesau sydd heb roi'r gorau i fasnachu yn gyfan gwbl, roedd 13% o'r rhai hynny nad oedd yn gweithredu yng Nghymru heb wneud cais am unrhyw un o'r cynlluniau hyn, mae hyn yn cymharu â 19% yn Lloegr, 16% yng Ngogledd Iwerddon a 15% yn Yr Alban.

Y casgliad yw na fyddai Opsiwn 1 yn cyflawni'r amcan polisi o gefnogi busnes a diogelu tenantiaid masnachol rhag fforffediad yn ystod pandemig y Coronafeirws.

Opsiwn 2 - Gosod Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 3 mis arall hyd at 31ain Rhagfyr 2020

Mae'r Coronafeirws wedi lleihau gweithgarwch economaidd, gan arwain at ostyngiad mewn incwm i lawer o fusnesau. Mae arolwg ONS BICS yn dangos:

- Bod 52% o fusnesau yng Nghymru wedi nodi gostyngiad mewn trosiant y tu allan i'r ystod arferol. Mae hyn yn cymharu â 54% yn yr Alban, 51% yn Lloegr a 50% yng Ngogledd Iwerddon.
- Ar draws pob busnes sy'n masnachu ar hyn o bryd yng Nghymru, roedd 12% yn nodi bod costau gweithredu yn uwch na throsiant.
- O wledydd y DU, Cymru sydd â'r ail gyfran uchaf o fusnesau gyda mwy na chwe mis o gronfa arian parod ar 37%. Mae hyn yn cymharu â 38% yn Yr Alban, 36% yn Lloegr a 32% yng Ngogledd Iwerddon.
- Roedd gan 40% o fusnesau yng Nghymru lai na 60% o gronfa arian parod, yn unol â'r ffigur cyffredinol ar gyfer y DU. Roedd oddeutu 3% o fusnesau Cymru yn nodi nad oedd ganddynt gronfa arian parod.

Ansolfedd:

Yng Nghymru, o fusnesau sydd heb roi'r gorau i fasnachu yn barhaol, roedd:

- 1% mewn perygl difrifol o ansolfedd
- 7% mewn risg cymhedrol o ansolfedd
- 48% mewn risg isel o ansolfedd
- 32% heb unrhyw risg o ansolfedd

Nifer yr Ymwelwyr

Yng Nghymru, o'r busnesau sy'n masnachu ar hyn o bryd, roedd:

- 30% yn nodi bod nifer yr ymwelwyr wedi lleihau
- 12% yn nodi bod nifer yr ymwelwyr wedi aros yr un fath
- 4% wedi nodi bod nifer yr ymwelwyr wedi cynyddu

Diddordeb gan gwsmeriaid

Yng Nghymru, o'r busnesau sy'n masnachu ar hyn o bryd, roedd:

- 27% yn nodi bod ddiddordeb cwsmeriaid wedi lleihau
- 36% yn nodi bod diddordeb cwsmeriaid wedi aros yr un fath
- 14% yn nodi bod diddordeb cwsmeriaid wedi cynyddu

Gwariant cyfalaf

Mae'n ymddangos bod busnesau yng Nghymru hefyd wedi gweld effaith y coronafeirws ar eu gwariant cyfalaf.

O’r holl fusnesau sy’n parhau i fasnachu yng Nghymru, roedd 12% yn nodi bod eu gwariant cyfalaf wedi dod i ben, tra bod 30% yn nodi bod gwariant cyfalaf wedi bod yn is na’r arferol.

Bydd yr opsiwn hwn yn galluogi Llywodraeth Cymru i barhau i ddiogelu tenantiaid masnachol yn ystod y cyfnod anodd hwn, ond nid yw ychwaith yn dileu gormod ar yr hawliau a’r rhwymedigaethau sy’n galluogi landlordiaid i weithredu mewn achosion o beidio â thalu rhent.

Mae’r sector a’r farchnad eiddo masnachol yn chwarae rhan bwysig yn yr economi ac o ran gwireddu a darparu seilwaith hanfodol i fusnesau ar ffurf adeiladau masnachol lle gall busnesau weithredu a thyfu. Felly, mae’n bwysig cydnabod anghenion busnesau landlordiaid a thenantiaid.

Nid yw’r warchodaeth hon yn dileu’r gofyniad i dalu rhent, ond yn gohirio hawl landlord i gymryd camau fforffedu am beidio â thalu rhent. Bydd tenantiaid yn dal i fod yn atebol am unrhyw ôl-ddyledion, a bydd rhaid iddynt dalu unrhyw rent sy’n ddyledus unwaith y caiff y warchodaeth ei chodi neu wynebu camau fel fforffedu. Ni fydd gweithredoedd y landlord yn ei atal rhag arfer hawl i fforffediad yn y dyfodol, ar ôl i’r moratoriwm ddod i ben, oni bai fod y landlord a’r tenant wedi cytuno fel arall drwy gytundeb gohirio rhent neu gytundeb tebyg mewn perthynas â thalu rhent.

Wrth argymell Opsiwn 2, mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod sefyllfa landlordiaid, fel buddsoddwyr mewn seilwaith busnes hollbwysig a darparwyr. Bydd darpariaethau Opsiwn 2 yn parhau i roi landlordiaid o dan rywfaint o anfantais wrth negodi trefniadau gohirio rhent er mwyn lliniaru helyntion presennol tenantiaid wrth geisio diogelu eu hasedau.

Mae Llywodraeth y DU yn parhau i weithio gyda benthycwyr i sicrhau bod cymorth hyblyg yn cael ei ddarparu i landlordiaid masnachol, gan gynnwys gwyliau o daliadau ac ailstrwythuro cyfleusterau, ac mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi’r dull hwn o weithio.

1 https://global.re-leased.com/covid19-insightsuk

Opsiwn 3: Gosod Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 4 mis arall hyd at 31ain Ionawr 2021

Byddai Opsiwn 3 yn rhoi mwy o amser (na opsiwn 2) i swyddogion ddatblygu dulliau eraill o roi cymorth i fusnesau ac i roi mwy o gapasiti i Lywodraeth y DU edrych ar strwythurau a’r posibilrwydd o ddarpariaethau cyllidol ac anghyllidol pellach. Wrth wneud hynny, byddai estyniad o’r fath yn lliniaru y pryderon y byddai’r rheoliadau yn dod i ben ar yr un dyddiad â diwedd y cyfnod Pontio â’r UE.

Nid yw’r warchodaeth hon yn dileu’r gofyniad i dalu rhent, ond yn gohirio hawl landlord i gymryd camau fforffedu am beidio â thalu rhent. Bydd tenantiaid yn dal i

fod yn atebol am unrhyw ôl-ddyledion, a bydd rhaid iddynt dalu unrhyw rent sy'n ddyledus unwaith y caiff y warchodaeth ei chodi neu wynebu camau fel fforffedu. Ni fydd gweithredoedd y landlord yn ei atal rhag arfer hawl i fforffediad yn y dyfodol, ar ôl i'r moratoriwm ddod i ben, oni bai fod y landlord a'r tenant wedi cytuno fel arall drwy gytundeb gohirio rhent neu gytundeb tebyg mewn perthynas â thalu rhent.

Fodd bynnag, byddai estyniad tan 31ain Ionawr 2021 yn cynnig moratoriwm o 10 mis. Gan bod y rheoliadau hyn yn cael eu hystyried yn ymateb brys i'r pandemig, gallai'r cyfnod amser hwn roi mwy o bwysau ar landlordiaid a buddsoddwyr.

Opsiwn 4: Gosod Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 6 mis arall hyd at 31ain Mawrth 2021.

Mae goblygiadau yr opsiwn hwn yn debyg i'r rhai o dan Opsiwn 3.

Fodd bynnag, byddai estyniad hyd at 31ain Mawrth 2021 yn golygu moratoriwm o 12 mis. Yn ogystal â'r pwysau cynyddol ar landlordiaid a buddsoddwyr, mae'n debygol o ddangos diffyg hyder yn yr ymdrechion i adfer yr economi.

6. Ymgynghoriad

Cafodd ymarfer cysylltu gyda prif randdeiliaid i ddeall yr effaith a gafodd Rheoliadau Tenantiaethau Busnes (Estyn Gwarchodaeth rhag Fforffediad etc.) (Cymru) (Coronafeirws) 2020 ar denantiaid a landlordiaid masnachol yng Nghymru ei gynnal ar ddiwedd Awst 2020.

Cawsom nifer o sylwadau gan randdeiliaid ac i grynhoi y prif bwyntiau a wnaethpwyd oedd:

- Gallai cwmnïau sy'n bachu cyfle gymryd mantais o'r moratoriwm er gwaethaf y ffaith eu bod yn gallu talu.
- Mae cyfraddau casglu isel ar gyfer rhent a thaliadau am wasanaethau wedi cael effaith sylweddol ar berchnogion eiddo a'u gallu i fuddsoddi a fydd, yn ei dro, yn cael effaith ar ail-ddechrau'r economi.
- Dylid rhoi sylw i orfodi dyled yn ymosodol
- Mae trafodaeth adeiladol rhwng landlordiaid a busnesau yn hanfodol i gynnal perthynas gref.

Bydd y pryderon sy'n cael eu codi gan randdeiliaid yn ganolog i ddatblygu safbwyntiau o ran polisi ac yn llywio trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ar y mater hwn.

7. Asesiad o'r Gystadleuaeth

Ar ôl cwblhau'r prawf Hidlo Cystadleuaeth, penderfynwyd nad oes unrhyw effeithiau ar gystadleuaeth.

8. Adolygiad ôl-weithredu

Mae effaith y Rheoliadau hyn yn gyfyngedig o ran amser a bydd y sefyllfa'n cael ei hadolygu cyn dyddiad terfyn arfaethedig yr estyniad, sef 31 Rhagfyr 2020.

9. Atodiad

Mesur y data

Mae’r Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnes yn wirfoddol a dim ond nodweddion y rhai hynny a ymatebodd sy’n cael eu hadlewyrchu; mae’r canlyniadau yn arbrofol.

Tabl 1. Sampl a chyfradd ymateb ar gyfer Tonnau 9, 10 ac 11 o’r BICS

Ton	Cyhoeddiad 30 Gorffennaf 2020 Ton 9	Cyhoeddiad 13 Awst 2020 Ton 10	Cyhoeddiad 27 Awst 2020 Ton 11
Sampl	24,493	24,464	23,905
Ymateb	5,851	5,733	5,927
Cyfradd	23.9%	23.4%	24.8%

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol – Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19 ar Fusnesau (COVID-19)

Mae data Ton 11 yn gysylltiedig â’r cyfnod 27 Gorffennaf hyd at 9 Awst 2020. Mae cwestiynau’r arolwg ar gael ar Arolwg o Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau: 27 Gorffennaf tan 9 Awst 2020

Gwahanol brofiadau busnesau yn ystod COVID-19

Yng nghanlyniadau terfynol Ton 11, o 23,905 o fusnesau a gafodd eu harolygu, cafwyd ymateb gan 5,927 o fusnesau(24.8%).

Roedd arolwg Ton 11 yn fyw am y cyfnod 10 Awst i’r 23 Awst 2020 a gofynwyd i fusnesau am eu profiad ar gyfer y cyfnod cyfeirio o bythefnos rhwng 27 Gorffennaf a’r 9 Awst 2020. Gan ddibynnu ar yr ymatebion i gwestiynau penodol, gofynnir cwestiynau gwahanol i fusnesau.

Ar gyfer opsiynau neu gwestiynau sy’n cyfeirio at y ‘bythefnos ddiwethaf” neu ddisgwyliadau y “bythefnos nesaf”, gallai busnesau ymateb o bwynt cwblhau yr holiadur yn seiliedig ar eu profiadau presennol. Golyga hyn y gallai’r ymateb gan fusnesau gynnwys unrhyw gyfnod o bythefnos ar draws y cyfnodau cyfeirio canlynol: 27 Gorffennaf tan 9 Awst 2020 a’r 10 Awst i’r 23 Awst 2020. Mae rhagor o fanylion ar y math o gwestiynau sy’n cael eu holi ar gael yn y setiau data manwl yn Adran 9.

Pwysoliad

Nid yw’r amgangyfrifon o Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau wedi eu pwysoli ar hyn o bryd a dylid eu trin yn ofalus wrth eu defnyddio i werthuso effaith y coronafeirws ar draws economi y DU. Cafodd pob busnes yr un pwysau waeth beth oedd eu trosiant, eu maint neu eu diwydiant, ac mae’r data yn y cyfnod diweddaraf yn ddata cychwynnol.

Cynnwys

Y diwydiannau sy'n cael eu cynnwys yw:

- Gwasanaethau anghyllidol (gan gynnwys proffesiyinol, gwyddonol, cyfathrebu, gweinyddol, trafnidiaeth, llety a bwyd, iechyd ac addysg breifat, a'r gwasanaethau adloniant)
- Dosbarthu (i gynnwys manwerthu, cyfanwerthu a'r diwydiant ceir)
- Cynhyrchu (gan gynnwys gweithgynhyrchu, echdynnu olew a nwy, cynhyrchu a chyflenwi ynni, a rheoli dŵr a gwastraff)
- Adeiladu (yn cynnwys peirianneg sifil, adeiladu tai, datblygu eiddo a masnachau adeiladu arbenigol megis plymwyr, trydanwyr a phlastrwyr)

Mae'r sectorau canlynol wedi'u heithrio o'r arolwg:

- Amaethyddiaeth
- Gweinyddu ac amddiffyn cyhoeddus
- Darpariaeth addysg a iechyd gyhoeddus
- Cyllid ac yswiriant

Uned Gofnodi

Caiff yr uned fusnes yr anfonir yr holiaduron atynt eu galw yn unedau cofnodi. Gall yr ymateb o'r uned gofnodi gynnwys mentrau cyfan, neu rannau o fentrau a nodir drwy restrau o unedau lleol. Ar wahân i ar gyfer lleiafrif o fusnesau neu fusnesau sydd â strwythur mwy cymhleth, mae'r uned gofnodi yr un â'r fenter.

Sampl

Dim ond y busnesau sydd wedi ymateb i Don 11 yr Arolwg o Effaith y Coronafeirws ar Fusnesau sy'n cael eu cynrhychioli yn y data hwn, ac oherwydd hynny nid yw'n cynrychioli'r DU yn llawn. Ar hyn o bryd, nid yw yr ONS yn defnyddio dulliau pwysoli i'r data hwn.

Amcangyfrifon Rhanbarthol

Mae amcangyfrifon rhanbarthol o'r Arolwg o Effaith y Coronafeirws ar Fusnesau yn cael eu creu drwy gymryd manylion yr arolwg o bob uned gofnodi yna ddefnyddio hyn ar gyfer safleoedd lleol yr uned gofnodi. Os oes gan fusnes safle neu nifer o safleoedd (a elwir hefyd yn unedau lleol) o fewn gwlad, gan ddefnyddio gwyobdaeth o'r Gofrestr Ryngadrannol o Fusnesau (IDBR), yna caiff y busnes hwn ei ddiffinio fel un sydd â phresenoldeb yno.

Yna caiff y busnes ei ddyrannu o fewn pob rhanbarth (waeth beth yw nifer y safleoedd) a'r wybodaeth a ddarperir gan yr uned gofnodi gyfan yn cael ei chopïo a'i defnyddio o fewn pob gwlad.